

109.

**ROZPORZĄDZENIE MINISTRÓW
SKARBU ORAZ SPRAWIEDLIWOŚCI**

z dnia 22 marca 1935 r.

o ujednostajnieniu okresów umorzenia i innych warunków wierzytelności długoterminowych i listów zastawnych instytucji kredytu długoterminowego oraz o pierwszeństwie hipotecznem i konwersji zaległości od wierzytelności tych instytucji.

Na podstawie art. 36 i 110 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o konwersji i uporządkowaniu długów rolniczych (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 841) zarządza się co następuje:

§ 1. Przenosi się do nowego okresu umorzenia wierzytelności:

1) Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego w Warszawie, na których podstawie wypuszczono 4%-owe i 4½%-owe listy zastawne złotowe, pochodzące z przerachowania listów zastawnych rublowych i markowych, z tem, że nowy okres ich umorzenia będzie wynosić lat 53, poczynając od dnia 30 listopada 1934 r., przyczem przez pierwszy rok tego okresu wstrzymuje się spłatę kapitału tych wierzytelności;

2) Poznańskiego Ziemstwa Kredytowego w Poznaniu, na których podstawie wypuszczono 4½%-owe listy zastawne, umarzalne w ciągu 33 lat, pochodzące z konwersji 8%-owych listów zastawnych dolarowych, i 4½%-owe listy zastawne, umarzalne w ciągu 23 lat, pochodzące z konwersji 6%-owych listów zastawnych, określonych w równowartości żyta, z tem że nowy okres ich umorzenia będzie wynosić lat 53, poczynając od dnia 1 stycznia 1935 r., przyczem przez pierwszy rok tego okresu wstrzymuje się spłatę kapitału tych wierzytelności;

3) Wileńskiego Banku Ziemskiego Spółki Akcyjnej w Wilnie, zabezpieczone na nieruchomościach ziemskich, których okres umorzenia kończy się przed dniem 1 stycznia 1938 r., a na których podstawie wypuszczono 4½%-owe listy zastawne, pochodzące z przerachowania listów zastawnych rublowych, z tem, że nowy okres umorzenia tych wierzytelności będzie wynosić lat 53, poczynając od dnia 31 grudnia 1934 r., przyczem przez pierwszy rok tego okresu wstrzymuje się spłatę kapitału tych wierzytelności;

4) Akcyjnego Banku Hipotecznego we Lwowie, zabezpieczone na nieruchomościach ziemskich, których okres umorzenia kończy się przed dniem 1 maja 1936 r., a na których podstawie wypuszczono 4½%-owe listy zastawne, pochodzące z przerachowania listów zastawnych koronowych, z tem, że nowy okres umorzenia tych wierzytelności będzie wynosić lat 31, poczynając od dnia 30 kwietnia 1935 r., przyczem przez pierwszy rok tego okresu wstrzymuje się spłatę kapitału tych wierzytelności.

§ 2. 1) Listy zastawne, wypuszczone na podstawie wierzytelności, wymienionych w § 1, o ile nie są bezterminowe, ulegają konwersji na listy zastawne, umarzalne na zasadach, odpowiadających okresom umorzenia i wstrzymania spłaty kapitału tych wierzytelności.

2) Listy zastawne bezterminowe będą umarzane zgodnie z planem umorzenia odpowiednich wierzytelności.

§ 3. 1) Wszystkie listy zastawne Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego w Warszawie, Poznańskiego Ziemstwa Kredytowego w Poznaniu, Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego we Lwowie, Wileńskiego Banku Ziemskiego Spółki Akcyjnej w Wilnie i Akcyjnego Banku Hipotecznego we Lwowie mogą być umarzane zarówno w drodze losowania jak i wykupu. Niezależnie od tego może być stosowane umarzenie listów zastawnych przez wypowiedzenie, w zakresie obowiązujących w tym względzie przepisów;

2) Przepisy ustępu 1 rozciągają się również na oznaczone w nim listy zastawne, które nie zostały umorzone zgodnie z planami umorzenia na podstawie

przepisów rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 4 lipca 1933 r. o ustalaniu sumy listów zastawnych, podlegających umorzeniu w latach 1933 i 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 50, poz. 391).

§ 4. 1) Spłaty przedterminowe pożyczek, na których podstawie wypuszczono listy zastawne, i spłaty kwot umorzeniowych, zawartych w ratach bieżących od takich pożyczek, jeżeli raty te są uiszczane w ciągu 2 miesięcy od daty ich płatności, — mogą być dokonywane listami zastawnymi odpowiedniej serii według ich wartości nominalnej, choćby taki sposób spłat nie był przewidziany, lub był wyłączony przez przepisy statutu instytucji, lub warunki umowy pożyczki.

2) Minister Skarbu może zezwolić na niestosowanie przepisów ustępu pierwszego do określonych wierzytelności długoterminowych.

§ 5. 1) Należności instytucji kredytu długoterminowego od wierzytelności, zabezpieczających listy zastawne, a zahipotekowanych na nieruchomościach ziemskich, powstałe do dnia 28 października 1934 r. z tytułu rat umorzeniowych, odsetek, opłat administracyjnych, podatków, przejętych przez dłużnika do zapłaty, odsetek zwłoki i kosztów egzekucyjnych, bieżące, odroczone w drodze ulgi, oraz zaległe, posiadają bez względu na termin ich płatności, pierwszeństwo hipoteczne równe z kapitałem wierzytelności i nie ulegają przedawnieniu.

2) Należności od wierzytelności, powstałe, bądź powstać mogące, po dniu 28 października 1934 r., posiadać będą pierwszeństwo hipoteczne równe z kapitałem w granicach, określonych przez przepisy prawa powszechnego i statutów (ustaw) instytucji kredytu długoterminowego.

§ 6. 1) Instytucje kredytu długoterminowego, wyszczególnione w § 8, mają prawo, nawet w przypadku odmiennych postanowień statutów lub umów, bez zgody dłużnika i niższych wierzycieli, skonwertować w całości lub w części, wymienione w § 5 należności, na pożyczkę dodatkową długoterminową w gotowiznie, bądź w listach zastawnych lub obligacjach, opiekującą na sumę równą sumie rzeczonych należności. Oprocentowanie pożyczki dodatkowej nie może przewyższać 4½% w stosunku rocznym. Plan konwersji należności podlega zatwierdzeniu Ministra Skarbu. Minister Skarbu może, uwzględniając stan finansowy instytucji, żądać zmian w przedstawionym planie.

2) Pożyczka dodatkowa powinna opiekować na walutę polską bez względu na to, w jakiej walucie były wyrażone należności konwertowane.

3) Instytucja ma prawo konwertować pożyczkę w gotowiznie na pożyczkę w listach zastawnych.

§ 7. 1) Konwersja na pożyczkę w listach zastawnych powinna być dokonywana zgodnie z przepisami prawa bankowego.

2) Pożyczce dodatkowej, pochodzącej z konwersji należności instytucji kredytu długoterminowego (§ 6), na której podstawie wypuszczono listy zastawne, oraz należnościom ubocznym od niej, będzie przysługiwało pierwszeństwo hipoteczne równe z wierzytelnościami, z których powstały skonwertowane

wane należności, a przed wszystkimi niższymi wierzytelnościami hipotecznymi; pożyczce zaś dodatkowej w gotowiznie oraz należnościom ubocznym od niej będzie przysługiwało pierwszeństwo hipoteczne po wierzytelnościach tejże instytucji, na których podstawie wypuszczone zostały listy zastawne, a przed wszystkimi niższymi wierzytelnościami hipotecznymi.

3) Przepisy rozporządzenia niniejszego nie uchylają prawa instytucji kredytu długoterminowego do dokonywania konwersji na zasadach, przewidzianych w jej statucie, lub w innych przepisach.

4) Przepisy i uprawnienia szczególne instytucji kredytu długoterminowego, dotyczące egzekucji należności z tytułu długoterminowych pożyczek, udzielonych przez te instytucje, stosują się również i do pożyczek, udzielonych na mocy niniejszego rozporządzenia.

5) Szacunek dóbr, ustalony przez instytucję w związku z konwersjami, dokonywanymi na podstawie przepisów, wymienionych w art. 28 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o wierzytelnościach w walutach zagranicznych (Dz. U. R. P. Nr. 59, poz. 509) oraz na podstawie rozporządzenia niniejszego, będzie uważany w postępowaniu egzekucyjnym za szacunek, ustalony przy udzielaniu nowej pożyczki.

§ 8. Prawo dokonywania konwersji na zasadach, wskazanych w § 6, służy Towarzystwu Kredytowemu Ziemskiemu w Warszawie, Poznańskiemu Ziemstwu Kredytowemu w Poznaniu, Towarzystwu Kredytowemu Ziemskiemu we Lwowie, Wileńskiemu Bankowi Ziemskiemu Spółce Akcyjnej w Wilnie i Akcyjnemu Bankowi Hipotecznemu we Lwowie.

§ 9. 1) Do konwersji, o których mowa w rozporządzeniu niniejszym, stosuje się przepisy art. 27, 28,30, oraz 32 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 12 czerwca 1934 r. o wierzytelnościach w walutach zagranicznych (Dz. U. R. P. Nr. 59, poz. 509), przyczem ujawnienie konwersji, przewidzianych w rozporządzeniu niniejszym oraz w art. 28 powołanego rozporządzenia o wierzytelnościach w walutach zagranicznych, może nastąpić na mocy jednego wniosku bądź w drodze wpisów oddzielnych, bądź wspólnych.

2) Instytucja ma prawo zaokrąglać kapitał konwertowanych wierzytelności wzwyż lub wzniz w granicach od 200 złotych. W przypadku zaokrąglenia wzniz, instytucja ma prawo żądać od dłużnika spłaty kwoty, o którą zmniejszono wierzytelność, przyczem kwota ta ulega ściągnięciu razem z należnościami instytucji w terminie lub w terminach, ustalonych przez instytucję. W przypadku zaokrąglenia wzwyż, instytucja winna zaliczyć kwotę, o którą zwiększono wierzytelność, według swego wyboru na poczet zaległości, lub najbliższej należności z tytułu rat.

§ 10. 1) Postępowanie i wpisy hipoteczne, mające na celu dokonanie konwersji, przewidzianych w art. 28 rozporządzenia o wierzytelnościach w walutach zagranicznych i w rozporządzeniu niniejszym, są wolne od opłat sądowych (hipotecznych).

2) Pisarze hipoteczni mają prawo pobierać za wnioski o dokonanie konwersji w zakresie wszystkich wierzytelności, obciążających daną nieruchomości, i na podstawie wszystkich przepisów rozporządzenia niniejszego oraz przepisów, wymienionych w art. 28 rozporządzenia o wierzytelnościach w walutach zagranicznych, za wniesienie odpowiednich treści do wykazu hipotecznego i za wydanie instytucji kredytu długoterminowego świadectwa o dokonanych wpisach — jedynie opłatę stałą w kwocie zł 20.—.

3) Pismo instytucji kredytu długoterminowego, którem ona na mocy § 6 rozporządzenia niniejszego dokonywa konwersji na pożyczkę dodatkową w gotowiznie, podlega w myśl art. 36 punktu 4 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o konwersji i uporządkowaniu długów rolniczych (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 841) w związku z art. 31, ust. 3 powołanego rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o wierzytelnościach w walutach zagranicznych, opłacie w wysokości 0,2% od tej części pożyczki konwersyjnej, która pokrywa należności uboczne (odsetki, opłaty administracyjne i t. d.), wymienione w § 5 rozporządzenia niniejszego. Według tej samej zasady podlegają opłacie stempłowej listy zastawne i innego rodzaju obligacje, wypuszczone na mocy § 6 rozporządzenia niniejszego. Do uiszczenia opłat stempłowych jest obowiązana instytucja kredytowa, która może żądać od dłużnika zwrotu uiszczonych opłat, albo wpłacenia zgóry odpowiedniej kwoty.

§ 11. Wysokość kosztów konwersyj, objętych rozporządzeniem niniejszem, zatwierdza Minister Skarbu.

§ 12. Przepisy rozporządzenia niniejszego nie stosują się do wierzytelności banków państwowych.

§ 13. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Skarbu: *Wł. Zawadzki*

Minister Sprawiedliwości: *Czesław Michałowski*
